

747.

Na osnovu člana 65 stav 1 tačka 14, člana 92, 92a, 93, 94 i 95 Zakona o poštanskim uslugama ("Službeni list Crne Gore" br. 57/11 i 55/16) te člana 28 i 30 Statuta Pošte Crne Gore AD Podgorica ("Službeni list Crne Gore" br. 61/11, 12/13, 18/17 i 58/17) po predhodno dobijenoj saglasnosti Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Odbor direktora Pošte na sjednici održanoj dana 08.06.2018. godine, donio je

PRAVILNIK

O NAČINU, USLOVIMA I CIJENI PRISTUPA POŠTANSKOJ MREŽI POŠTE CRNE GORE DRUGIH POŠTANSKIH OPERATORA

("Službeni list Crne Gore", br. 040/18 od 22.06.2018)

I PREDMET PRAVILNIKA

Član 1

Ovim Pravilnikom utvrđuje se pristup poštanskoj mreži Pošte Crne Gore (u daljem tekstu: Pošta) od strane drugih poštanskih operatora koji pristupaju poštanskoj mreži (u daljem tekstu: korisnici pristupa) način, uslovi, tačke, vrste i oblici pristupa, rokovi, obim i cijena pristupa, uslovi i način zaključenja ugovora o pristupu, način rješavanja reklamacija, kao i druga pitanja pristupa poštanskoj mreži i djelovima poštanske infrastrukture (u daljem tekstu: "pristup poštanskoj mreži").

Pristup poštanskoj mreži i pojedinim djelovima poštanske infrastrukture obezbjeđuje se na osnovu ugovora koji Pošta zaključuje sa drugim poštanskim operatorom.

Za poštanske usluge koje nijesu obuhvaćene univerzalnom poštanskom uslugom primjenjuje se princip slobodnog ugovaranja na komercijalnoj osnovi.

II POŠTANSKA MREŽA, PRISTUPNE TAČKE I VRSTE POŠILJKI

Poštanska mreža

Član 2

Poštanska mreža Pošte Crne Gore je skup pristupnih tačaka koje su medjusobno povezane u jedinstvenu tehničko-tehnološku cjelinu radi pružanja poštanskih usluga.

Pristupne tačke poštanske mreže

Član 3

Pristupne tačke poštanske mreže su fizički objekti ili oprema:

- JPM - jedinice poštanske mreže - (pošte),
- Centar za preradu,
- samouslužne jedinice,
- poštanski sandučići i zbirni poštanski sandučići,
- drugi uređaji i oprema namijenjeni prijemu poštanskih pošiljaka.

Vrste poštanskih pošiljaka za koje se obezbjeđuje pristup

Član 4

Pošta omogućava pristup korisnicima, za slijedeće poštanske pošiljke:

- pismonosne pošiljke mase do 2 kg,
- pakete mase do 10 kg,
- sekograme mase do 7 kg,
- registrovane (preporučene i vrijednosne) poštanske pošiljke,
- sudska pisma i pisma u upravnom postupku.

III VRSTE, OBLICI I USLOVI PRISTUPA

Pristup poštanskoj mreži

Član 5

Pošta je dužna da omogući pristup poštanskoj mreži drugim korisnicima pristupa, koji obavljaju univerzalnu poštansku uslugu, kao i drugim poštanskim operatorima, koji su u postupku izdavanja licence za obavljanje univerzalne poštanske usluge u skladu sa Zakonom.

Ugovor koji pošta zaključi sa konsolidatorima, ne smatra se ugovorom o pristupu poštanskoj mreži u smislu ovog Pravilnika.

Oblici pristupa

Član 6

Pod pristupom poštanskoj mreži podrazumijeva se omogućavanje drugim poštanskim operatorima iz oblasti univerzalne poštanske usluge da pošiljke koje su primljene u njihovoj poštanskoj mreži distribuiraju i uručuju putem poštanske mreže Pošte.

Pošta je dužna da korisnicima pristupa omogući i pristup pojedinim djelovima poštanske infrastrukture i to:

- sistemu poštanskih oznaka,
- bazi podataka za razvrstavanje pošiljaka,
- zbirci podataka sa adresama,
- podacima o promjeni adrese,
- usluzi preusmjeravanja pošiljke,
- usluzi vraćanja pošiljke,

Pošta obezbjeđuje pristup poštanskoj mreži na osnovu zaključenog ugovora.

Pristup sistemu poštanskih oznaka

Član 7

Pod pristupom sistemu poštanskih oznaka smatra se omogućavanje korisniku pristupa da koristi odgovarajuće podatke iz baze podataka sa poštanskim brojevima, odnosno poštanskim adresnim kodovima Pošte.

Pristup bazi podataka za razvrstavanje pošiljaka

Član 8

Pod pristupom bazi podataka za razvrstavanje pošiljaka smatra se omogućavanje korisniku pristupa da koristi podatke iz odgovarajuće baze podataka kako bi mogao obaviti grupisanje i razvrstavanje pošiljki.

Pristup zbirci podataka sa adresama

Član 9

Pod pristupom zbirci podataka sa adresama korisnika smatra se omogućavanje korisniku pristupa da koristi odgovarajuće podatke o adresama korisnika ako Pošta sa istim raspolaže.

Pristup podacima o promjeni adrese

Član 10

Pod pristupom bazi podataka o promjeni adresa smatra se omogućavanje korisniku pristupa da koristi podatke iz odgovarajuće baze podataka Pošte kako bi mogao obaviti grupisanje i razvrstavanje pošiljki.

Usluga preusmjeravanja pošiljke

Član 11

Pristupom poštanskoj mreži Pošte radi uručenja pošiljaka, poštanski operator pristupa i usluzi preusmjeravanja pošiljke.

Uslugom preusmjeravanja pošiljke obezbjeđuje se preusmjeravanje pošiljaka preuzetih od korisnika pristupa u bilo kojoj tački pristupa ako je korisnik pristupa u pismenoj formi predao Pošti zahtev za preusmjeravanje na adresu drugačiju od one koja je navedena na pošiljkama.

Usluga vraćanje pošiljke

Član 12

Uslugom vraćanja pošiljaka obezbjeđuje se korisniku pristupa vraćanje pošiljki:

- ako primalac ili lice kome se pošiljka može uručiti ne želi da je primi,
- ako je adresa nedovoljna,
- ako je primalac nepoznat na označenoj adresi,
- ako je primalac oputovao ili se odselio,
- ako primalac ili lice kome se pošiljka može uručiti istu ne preuzme u roku za preuzimanje,
- ako je primalac umro,
- ako se pošiljka vraća iz bilo kog drugog razloga.

Uslovi pristupa

Član 13

Pošta omogućava pristup poštanskoj mreži, odnosno djelovima poštanske infrastrukture:

- ako je sa poštanskim operatorom na osnovu njegovog pismenog zahteva zaključila ugovor o pristupu poštanskoj mreži iz oblasti univerzalne poštanske usluge.
- ako namjeravani pristup operatora ne ugrožava obavljanje univerzalne poštanske usluge Pošte Crne Gore,
- ako poštanske pošiljke koje predaje poštanski operator ispunjavaju uslove utvrdjene Zakonom, podzakonskim aktima i opštim aktima Pošte u pogledu sadržaja, adresnih podataka, pakovanja, mase i dimenzija,
- ako poštanske pošiljke koje predaje poštanski operator ne ugrožavaju sigurnost drugih pošiljaka Pošte Crne Gore,
- ako se traženim pristupom ne ugrožava povjerljivost poštanskih pošiljaka ili zaštita ličnih podataka.

U slučajevima da nijesu ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana, Pošta može odbiti pristup mreži za sve ili pojedine pošiljke.

Pošta omogućava pristup poštanskim operatorima samo ako korisnik pristupa ispunjava sledeće uslove:

- podatke koji su mu ustupljeni koristi za sopstvene potrebe i sam vrši prenos pošiljaka odnosno pristupa poštanskoj mreži,
- je donio interni akt koji sadrži konkretizovane postupke i mjere kojima štiti podatke o ličnostima koje dobije od Pošte,
- je sa Poštom zaključio ugovor o zaštiti podataka o ličnosti (povjerljivosti),
- obezbjeđuje najmanje one postupke odnosno nivo zaštite koje za lične podatke obezbjeđuje Pošta, odnosno utvrđuju propisi o zaštiti ličnih podataka;
- obezbjeđuje zaštitu podataka o poštanskom saobraćaju i pošiljkama u skladu sa propisima o zaštiti podataka,
- Pošti dostavi imena radnika kojima su dostupni podaci.

Član 14

Pošta vraća korisniku pristupa poštanske pošiljke koje nije uručila iz razloga propisanih Zakonom i opštim uslovima za obavljanje univerzalne usluge u tačkama pristupa u kojima je pošiljke predao.

Ako korisnik pristupa vraćene pošiljke ne preuzme iz tačke pristupa sljedeći radni dan, naplaćivat će se ležarina nezavisno o stopi mase za sve pošiljke u skladu sa Cjenovnikom.

Poštanske pošiljke iz stava 1. ovog člana koje korisnik pristupa ne preuzme u tački pristupa smatraju se neuručivim pošiljkama i sa istima se postupa u skladu sa propisima.

Uslovi za pristup zbirkama podataka

Član 15

U slučaju pristupa djelovima poštanske infrastrukture, korisnik pristupa mora da obezbijedi odgovarajuće uslove iz oblasti zaštite ličnih podataka, koje obuhvataju:

- obezbjeđenje prostorija i systemske programske opreme, uključujući ulazno-izlazne jedinice u kojima se nalaze lični podaci, primjenom tehničkih, kadrovskih, organizacionih i fizičkih mjera koje neovlašćenim licima

onemogućavaju pristup podacima, čime se sprečavaju neovlašćena obrada, iznošenje, otkrivanje, mijenjanje ili uništavanje ličnih podataka;

- zaštitu aplikativne programske opreme pomoću koje se obrađuju lični podaci, uz omogućavanje pristupa programskoj opremi samo za to unaprijed određenim ovlašćenim licima kod operatora, odnosno unaprijed određenim ovlašćenim licima koja za operatora po ugovoru obavljaju servisiranje računarske i programske opreme (upotreba lozinki za pristup, nadzirano praćenje, popravka i dopuna programske opreme, korišćenje antivirusnih programa i slično);
- sprečavanje neovlašćenog pristupa ličnim podacima prilikom njihovog prenosa bez obzira na način prenošenja (fizički ili putem telekomunikacionih sredstava, odnosno mreža), primjenom odgovarajućih organizacionih, fizičkih i tehničkih mjera;
- obezbjeđivanje efikasnog načina blokade, uništavanja, brisanja ili anonimiziranja ličnih podataka, pohranjenih na računarima ili klasičnim medijima, primjenom metoda koje onemogućavaju ponovnu restauraciju odnosno čitanje izbrisanih, odnosno uništenih ličnih podataka;
- omogućavanje naknadnog utvrđivanja kada su određeni lični podaci, koji su unijeti u zbirku ličnih podataka, upotrijebljeni ili drugačije obrađeni i ko je to učinio, i to za period kada je moguća zakonska zaštita prava pojedinca zbog nedozvoljenog davanja ili obrade ličnih podataka, uz upotrebu odgovarajuće aplikativne programske opreme, odnosno vođenje odgovarajućih fizičkih evidencija koje su određene Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Kontrola korisnika pristupa

Član 16

U cilju ostvarivanja zaštite ličnih podataka ili u slučaju sumnje u povredu obaveze zaštite ličnih podataka, a po prethodnoj najavi, Pošta može da izvrši provjeru ispunjavanja zakonskih zahtjeva za zaštitu podataka o ličnosti kod korisnika pristupa ili da nadležnom organu predloži provjeru ispunjavanja obaveza operatora u vezi sa zaštitom ličnih podataka.

Pošta može odbiti pristup djelovima poštanske infrastrukture ako se radnjama korisnika pristupa ugrožava zaštita podataka o ličnosti.

Tajnost podataka

Član 17

Pošta i korisnik pristupa ili drugo sa njime povezano lice su dužni da čuvaju tajnost i povjerljivost podataka i lične podatke o korisnicima, u skladu sa važećim propisima.

Svi podaci i informacije koje u skladu s dogovorenim uslovima pristupa, korisnik pristupa primi od Pošte Crne Gore predstavljaju poslovnu tajnu Pošte.

Sve informacije koje pribavi u vezi sa pristupom mreži, Pošta je dužna da koristi isključivo u svrhe za koju su pribavljene.

Svi podaci i informacije su vlasništvo Pošte, a ustupanjem podataka ne prenosi se vlasništvo na korisnika pristupa već se samo omogućava korišćenje u skladu sa ovim Pravilnikom i zaključenim ugovorom.

Podaci i informacije ustupaju se korisniku pristupa samo za njegovo interno korišćenje, a za korišćenje podataka i informacija van ovih okvira (ustupanje trećim licima, posredovanje podataka ili njihova komercijalna upotreba) korisnik pristupa, odnosno podataka mora dobiti posebno odobrenje od Pošte i sklopiti poseban anex ugovora.

Svi podaci koji se odnose na mrežu, usluge, opremu ili poslovnu strategiju Pošte, odnosno koji su propisima ili od Pošte označeni kao poslovna tajna, a za koje korisnik pristupa ili drugo s njim povezano lice sazna u toku pregovora, zaključivanja ili sprovođenja ugovora, ili pristupa poštanskoj mreži, korisnik pristupa je dužan da čuva na način predviđen ugovorom, odnosno propisima.

Obaveza čuvanja tajnosti

Član 18

Korisnik pristupa obavezan je da sve podatke i informacije koje dobije od Pošte u bilo kojem obliku čuva kao povjerljive podatke i upotrebljava ih samo u skladu sa odredbama ovog Pravilnika i zaključenog ugovora te iste bez izričitog pisanog odobrenja Pošte ne smije otkriti trećim licima, odnosno na bilo koji drugi način omogućiti upoznavanje neovlašćene treće strane s njima.

Obaveza čuvanja povjerljivosti podataka i informacija obavezuje korisnika pristupa i njegove zaposlene i nakon

prestanka trajanja ugovora između Pošte i korisnika pristupa, kao i u slučaju raskida ugovora o radu između korisnika pristupa i njegovog zaposlenog.

Korisniku pristupa zabranice se upotreba podataka i informacija ako namjerno ili nepažnjom prekrši uslove njihovog korišćenja.

Šteta i ugovorna kazna

Član 19

Korisnik pristupa snosi svu krivičnu i građanskopravnu odgovornost za slučaj neovlašćenog otkrivanja, prenosa ili otuđivanja povjerljivih podataka i informacija.

Ugovorom o pristupu poštanskoj mreži Pošta i korisnik pristupa ugovoriće kaznu u slučajevima da korisnik pristupa namjerno ili iz krajnje nepažnje ne poštuje odredbe ovog Pravilnika koje za posljedicu budu imale narušavanje povjerljivosti podataka ili poslovne tajne Pošte.

IV POSTUPAK PRISTUPA

Zahtjev za pristup poštanskoj mreži

Član 20

Pristup mreži Pošte ostvaruje se na osnovu zahtjeva.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži sledeće:

- 1) podatke o korisniku pristupa - naziv i sjedište;
- 2) spisak poštanskih usluga i procjenu količine pošiljaka kojom namjerava pristupiti mreži;
- 3) procjenu dinamike predaje pošiljaka;
- 4) tačke i način pristupa poštanskoj mreži;
- 5) spisak podataka i usluga kojima se zahtijeva pristup;
- 6) period za koji se zahtijeva pristup poštanskoj mreži.

Univerzalni poštanski operator dužan je da o zahtjevu za pristup poštanskoj mreži odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Dokumentacija korisnika pristupa

Član 21

Uz zahtjev za pristup poštanskoj mreži korisnik pristupa prilaže dokumentaciju sa slijedećim podacima:

- opšte podatke operatora (firma, sjedište, djelatnost, zakonski zastupnik, ostali zastupnici, visina osnovnog kapitala);
- dokaz o registraciji za pravna lica, koji nije stariji od 30 dana. Strana pravna lica moraju da podnesu dokaz o registraciji koji odgovara traženim dokazima za domaća pravna lica i preduzetnike, a koji izdaje nadležni organ u određenoj državi;
- potvrdu Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija) o izdavanju licence za obavljanje univerzalne poštanske usluge, odnosno dokaz da je pokrenut postupak pred Agencijom za izdavanje licence za obavljanje univerzalne poštanske usluge, ako poštanski operator koji pristupa nema licencu,
- dokaz o uplati iznosa za ozbiljnost zahtjeva i administrativnih troškova Pošte u visini od 300,00 EUR na račun Pošte.

Zahtjev za pristup bazi podataka

Član 22

Ako se zahtjev odnosi na pristup bazi podataka Pošte, podnosilac zahtjeva je dužan da, osim zahtjeva iz člana 20 i dokaza iz člana 21 ovog Pravilnika, dostavi i dokaze o zaštiti podataka o ličnosti, a naročito:

- izjavu da će sam obavljati prenos pošiljaka i da podatke neće ustupati drugim poštanskim operatorima ili trećim licima.

Postupak Pošte u rješavanju zahtjeva

Član 23

Primljeni zahtjev za pristup poštanskoj mreži Pošta je dužna da riješi u roku od 30 dana, ako je isti potpun i sadrži sve potrebne dokaze i dokumente.

Ako je zahtjev nepotpun, odnosno ako ne sadrži potrebne informacije ili tražene dokaze, odnosno dokumente, Pošta će od operatora pismeno zatražiti njegovu dopunu.

Korisnik pristupa je dužan postupiti po zahtjevu Pošte i dopuniti zahtjev za pristup poštanskoj mreži u roku od 30 dana od prijema zahtjeva za dopunu.

Ako korisnik pristupa ne dopuni zahtjev za pristup poštanskoj mreži u roku od 30 dana od prijema, zahtjev će se odbaciti kao nepotpun.

Odbijanje zahtjeva za pristup poštanskoj mreži

Član 24

Pošta može odbiti zahtjev za pristup mreži ako bi se time ugrozilo pravo i obaveza obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Pošta može odbiti zahtjev za pristup poštanskoj mreži i u sljedećim slučajevima:

- kada poštanski operator nema tehničko-tehnološke mogućnosti za podršku pristupa mreži,
- kada poštanski operator ne prihvati uslove utvrđene opštim aktom univerzalnog poštanskog operatora i cijene utvrđene Cjenovnikom univerzalnog poštanskog operatora,
- kada korisnik usluga pristupa bazi podataka, a ne ispunjava uslove koji se odnose na zaštitu podataka o ličnosti koji su utvrđeni opštim aktom univerzalnog poštanskog operatora.

Pošta će korisnicima pristupa pisanim putem obrazložiti razloge odbijanja zahtjeva za pristup poštanskoj mreži iz stava 2 ovoga člana.

Postupak odbijanja zahtjeva

Član 25

Pošta će zahtjev za pristup mreži odbiti Odlukom.

Odluka iz stava 1 ovog člana mora biti obrazložena sa razlozima za odbijanja zahtjeva a pristup poštanskoj mreži.

Sporove između operatora u vezi sa pristupom mreži univerzalnog poštanskog operatora, rješava Agencija.

Zaključivanje ugovora o pristupu

Član 26

Ako je zahtjev potpun i nema smetnji za prihvatanje istog, Pošta će u roku od 30 dana od prijema potpune dokumentacije dostaviti korisniku pristupa predlog ugovora o pristupu poštanskoj mreži koji je isti dužan potpisati i vratiti u roku od 15 dana.

Prilikom zaključivanja ugovora Pošta postavlja jednake zahtjeve i primjenjuje jednake uslove u jednakim okolnostima za sve operatore koji zahtijevaju jednak oblik pristupa poštanskoj mreži.

Ako korisnik pristupa u roku od 15 dana od prijema predloga ugovora ne vrati potpisan ugovor ili ne odgovori na predlog ugovora smatra se da je odustao od zahtjeva.

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži, kojim se utvrđuju uslovi pristupa, a zaključen je sa poštanskim operatorom koji je u postupku dobijanja licence, stupa na snagu nakon izdavanja licence.

Vrste ugovora

Član 27

Pošta i korisnik pristupa zaključuju ugovor o pristupu poštanskoj mreži.

Prilikom zaključenja ugovora Pošta korisniku pristupa obezbjeđuje i opšte akte Pošte sa tehnološkim procedurama poštanskog saobraćaja, koji su sastavni djelovi ugovora.

Ako korisnik pristupa želi da pristupi i bazi podataka Pošte, osim ugovora o pristupu zaključuje se i ugovor o zaštiti podataka o ličnosti i tajnosti podataka (povjerljivosti).

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži

Član 28

Način, uslovi i cijena pristupa poštanskoj mreži uređuju se ugovorom između Pošte i korisnika pristupa čiji je tipski primjerak sastavni dio ovog pravilnika.

Ugovor naročito sadrži slijedeće:

1. prava i obaveze Pošte i korisnika pristupa;
2. vrste usluga koje će korisnik pristupa obavljati i uslove pristupa;
3. tačke pristupa poštanskoj mreži;
4. cijene, način i rokove plaćanja za pristup poštanskoj mreži;
5. postupak izmjene Ugovora;
6. način čuvanja tajnosti podataka;
7. period trajanja Ugovora i mogući razlozi raskida Ugovora.

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži zaključuje se na period trajanja licence korisnika pristupa.

Ugovor sadrži obavezu korisnika pristupa da Poštu obavijesti o svim korporativno-pravnim promjenama i drugim problemima u poslovanju koji utiču na realizaciju zaključenog ugovora.

Obezbjedenje potraživanja Pošte

Član 29

Korisnik pristupa je dužan da na ime obezbjeđenja potraživanja Pošte za poštanske usluge, prilikom potpisivanja ugovora, preda Pošti jedan od zakonom predviđenih instrumenata za obezbjeđenje potraživanja.

Vrijednost obezbjeđenja mora biti najmanje u visini jedne četvrtine planiranog i predviđenog godišnjeg prometa korisnika pristupa za usluge pristupa mreži.

Obezbjedenje ugovornih obaveza traje za period ugovornog odnosa i najmanje 3 meseca po isteku ugovora, odnosno do namirenja svih ugovornih obaveza.

Instrumenti obezbjeđenja potraživanja, način predaje i korišćenja instrumenata i visina garancije uređuje se ugovorom o pristupu poštanskoj mreži.

Vraćanje iznosa za ozbiljnost zahtjeva

Član 30

Pošta će korisniku pristupa najkasnije u roku od 30 dana od dana potpisivanja ugovora vratiti iznos od 300 € na ime ozbiljnosti zahtjeva.

Pošta će korisniku pristupa poštanske mreže vratiti iznos za ozbiljnost zahtjeva i ako je zahtjev odbijen zbog nemogućnosti Pošte da isti pozitivno riješi kao i u drugim slučajevima kada krivica nije na strani korisnika pristupa.

Ako operator odustane od zahtjeva za pristup prije potpisivanja ugovora, odnosno Pošta odbije zahtjev korisnika pristupa za pristup poštanskoj mreži krivicom poštanskog operatora, Pošta ima pravo da zadrži iznos sredstava za ozbiljnost zahteva.

U slučaju da se zahtjev odbaci kao nepotpun uplaćena sredstva na ime ozbiljnosti zahtjeva se neće vraćati.

V MJESTO, VRIJEME I NAČIN PRISTUPA

Pristupne tačke

Član 31

Pristupna tačka predstavlja dio poštanske mreže u kojoj korisnik pristupa može da pristupi poštanskoj mreži na način da u ovim tačkama vrši predaju pošiljke.

Pristupna tačka poštanskoj mreži za poštanskog operatora koji obavlja univerzalnu poštansku uslugu, su jedinice poštanske mreže.

Korisnik pristupa mora sam da donese pošiljke do pristupne tačke.

Korisnik pristupa i Pošta mogu ugovoriti preuzimanje pošiljaka u prostorijama korisnika pristupa ili na drugoj lokaciji.

Tačke pristupa mogu biti:

- JPM - jedinice poštanske mreže - (pošte),

- Centar za preradu,
- samouslužne jedinice,
- poštanski sandučići i zbirni poštanski sandučići,
- drugi uredjaji i oprema namijenjeni prijemu poštanskih pošiljaka.

U zavisnosti od tehnoloških mogućnosti Pošte, ugovorom o pristupu poštanskoj mreži se uređuje način, postupak pristupa, količina pošiljaka, cijena i način obračuna predatih pošiljaka iz stava 1 ovog člana.

U slučaju pristupa iz stava 5 ovog člana, alineja 3, 4 i 5, predmet pristupa mogu biti samo neregistrovane poštanske pošiljke.

Pristup po teritorijalnom principu

Član 32

U svakoj opštini na teritoriji Crne Gore Pošta će obezbijediti pristup poštanskoj mreži najmanje u jednoj jedinici poštanske mreže.

Spisak jedinica poštanske mreže u kojima se može pristupiti poštanskoj mreži je sastavni dio ovog Pravilnika.

Jedinice poštanske mreže u kojima se može pristupiti mreži objavljuju se na sajtu Pošte.

Pristup poštanskoj mreži radi predaje pošiljki korisnik pristupa može da ostvari u pristupnoj tački svakog radnog dana, pet dana sedmično, najkasnije do 3 sata prije završetka radnog vremena Pošte.

Ugovorom o pristupu poštanskoj mreži Pošta i korisnik pristupa utvrđuju precizne rokove i tačke za predaju pošiljaka.

Obavještenje Pošte

Član 33

Korisnik pristupa i Pošta ugovorom utvrđuju količine pošiljaka o kojima operator mora da obavijesti Poštu jedan radni dan prije predaje.

Korisnik pristupa dostavlja Pošti podatke o količini pošiljaka odvojeno po poštama uručenja, na način određen ugovorom.

U slučaju da korisnik pristupa ne obavijesti Poštu na ugovoreni način o količini pošiljaka, Pošta može da produži rok prenosa pošiljaka.

Pošta može da u slučaju popunjenosti kapaciteta i kada je blagovremeno obaviještena o predaji pošiljaka od strane operatora, pošiljke primi narednog radnog dana o čemu mora da obavesti operatora.

Rokovi prenosa

Član 34

Pošta je dužna da pošiljke zbog kojih poštanski operator pristupa poštanskoj mreži prenese i uruči u rokovima koji su predviđeni Zakonom, Pravilnikom o poštanskim uslugama i opštim uslovima.

Pod rokovima za uručenje poštanskih pošiljaka podrazumijeva se vrijeme od datuma pristupa poštanskoj mreži u tački pristupa do uručenja primaocu.

Datum pristupa poštanskoj mreži utvrđuje se na osnovu datuma pristupa iz prijemne knjige, odnosno datuma otisnutim žigom ili drugim mehanografskim sredstvom.

U rokove prenosa se ne računavaju:

- dan prijema pošiljke (D),
- dani kada pošta ne radi,
- subote, nedelje, praznici i drugi neradni dani,
- vrijeme kašnjenja zbog nepravilne ili nepotpune adrese,
- vrijeme kašnjenja zbog više sile ili zastoja u saobraćaju bez krivice operatora,
- dan posle predaje pošte ako je pošta predata posle krajnjeg roka za prijem pošiljaka na poštu.

Pošta je svoju obavezu u pogledu roka prenosa pošiljke ispunila kada pošiljku uruči u roku, ili u tom roku primaoca obavijesti o prispjeloj pošiljci.

Priprema pošiljaka

Član 35

Sve pošiljke sa kojima korisnici pristupa pristupaju poštanskoj mreži radi dalje distribucije i uručjenja u pogledu mase, pakovanja, dimenzija, zatvaranja i adresnih podataka moraju ispunjavati uslove predviđene Zakonom, podzakonskim aktima i opštim aktima Pošte kojima se uređuje poštanski saobraćaj.

Sve pismonosne pošiljke moraju u gornjem desnom uglu imati naljepnicu ili otisak žiga sa nazivom poštanskog operatora koji pristupa poštanskoj mreži, oznaku da je poštarina plaćena po ugovoru kod Pošte i oznaku "PRISTUP" sa nazivom poštanskog operatora koji pristupa.

U pripremi pošiljaka za predaju korisnik pristupa mora koristiti važeće obrasce Pošte.

Odgovarajući pripremljene pošiljke korisnik pristupa predaje Pošti zajedno s prijemnom dokumentacijom, u skladu sa uputstvima Pošte.

Ugovorom o pristupu poštanskoj mreži utvrđuje se način pripreme pošiljaka od strane korisnika pristupa posebno za svaku vrstu pošiljaka.

Predaja pošiljaka

Član 36

Sve pošiljke, u pravilu, operator donosi i predaje u ugovorenim pristupnim tačkama Pošte i iste ulaze u tokove poštanskog saobraćaja kao i pošiljke drugih korisnika poštanskih usluga.

Sve predate pošiljke od strane korisnika pristupa, Pošta žigoše sa danom prijema, s tim što se ugovorom o pristupu mogu utvrditi slučajevi kada pošiljke neće biti žigosane.

Registrovane pošiljke koje korisnik pristupa preda Pošti moraju imati adekvatan poštanski broj.

Ako korisnik pristupa ne obavlja sortiranje poštanskih pošiljaka, pri predaji pošiljaka Pošti u JPM i Centru za preradu, mora pošiljke razvrstati prema vrsti i masi u skladu sa uputstvima Pošte.

Ako korisnik pristupa obavlja sortiranje poštanskih pošiljaka može pošiljke sortirati prema dostavnom području i /ili dostavnom reonu.

Kada korisnik pristupa u jednom danu predaje pošiljke više različitih pošiljalaca, dužan je da pošiljke u okviru jednog dana preda istovremeno.

Pisma

Član 37

Obična pisma i dopisnice moraju biti pripremljena na način predviđen članom 36 ovog Pravilnika i povezana u svežnjeve, odnosno stavljena u plastične kontejnere, tako da masa svežnja ne prelazi 5 kilograma odnosno kontejnera ne prelazi 10 kg.

Registrovane pošiljke

Član 38

Registrovane pošiljke i pisma u sudskom i upravnom postupku sa kojima korisnik pristupa poštanskoj mreži, moraju biti snabdjevena i prijemnim brojem pošiljke s pripadajućim bar kodom i označenom masom u gramima.

Set prijernih brojeva za pojedinačnu poštu u kojoj operator predaje pošiljke određuje Pošta.

Prijemne brojeve s pripadajućim bar kodom korisnik pristupa priprema po uputstvima Pošte.

Pošiljke moraju da budu složene prema redosledu prijernih brojeva za određenu vrstu pošiljki i tim redom i upisane u prijernu dokumentaciju.

Vrijednosne pošiljke moraju imati numerički ispisanu stvarnu vrednost pošiljke na način predviđen opštim aktima Pošte.

Za pošiljke iz stava 1 ovog člana u količini do 5 komada operator je obavezan da popuni obrazac "prijemna knjiga", a pošiljke u količini većoj od 5 komada dužan je da preda sa spiskom u elektronskoj formi na način koji je ugovoren sa Poštom.

Ostale pošiljke

Član 39

Paketi moraju biti opremljeni sprovodnicom i predati na način koji je opštim aktima Pošte predviđen za prijem paketa.

VI CIJENE PRISTUPA

Cjenovnik pristupa poštanskoj mreži

Član 40

Cijena pristupa poštanskoj mreži utvrđuju se na osnovu stvarnih troškova pristupa mreži, pri čemu se cijena umanjuje za troškove radnji obavljenih od strane korisnika pristupa prije pristupanja poštanskoj mreži, kao izbjegnuti trošak Pošte.

Cijene pristupa poštanskoj mreži, kao i cijene za pristup podacima i uslugama, sastavni su dio Cjenovnika univerzalnog poštanskog operatora.

Pošta je dužna da korisniku pristupa prilikom zaključenja ugovora dostavi cjenovnik usluga za pristup poštanskoj mreži.

Cijene pristupa

Član 41

Izbjegnuti trošak Pošte kod pristupa poštanskoj mreži sa pošiljkama sortiranim prema vrsti i masi u skladu sa uputstvima Pošte utvrđuje se u iznosu od 3% popusta u odnosu na cijenu usluge Pošte za tu vrstu pošiljaka.

Izbjegnuti trošak Pošte kod pristupa poštanskoj mreži sa pošiljkama sortiranim prema dostavnom području, vrsti i masi u skladu sa uputstvima Pošte iznosi 8% popusta u odnosu na cijenu usluge Pošte za tu vrstu pošiljaka.

Izbjegnuti trošak Pošte kod pristupa poštanskoj mreži sa pošiljkama sortiranim prema dostavnom području, dostavnim reonima, vrsti i masi u skladu sa uputstvima Pošte utvrđuje se u iznosu od 12% popusta u odnosu na cijenu usluge Pošte za tu vrstu pošiljaka.

Ako se neregistrovane pošiljke predaju na uručenje putem samouslužnih jedinica, poštanskih sandučića, ili drugih uređaja i opreme namijenjenih prijemu poštanskih pošiljaka, na način predviđenim ugovorom, obračunava se i naplaćuje puna cijena usluge za neregistrovane pošiljke.

Cijena pristupa poštanskoj mreži Pošte radi distribucije i uručjenja ostalih poštanskih pošiljaka iz oblasti univerzalne usluge, utvrđuje se cjenovnikom.

Ako operator u pripremi, razradi i sortiranju pošiljaka nije postupio po odredbama ugovora o pristupu poštanskoj mreži, ovog Pravilnika i drugih opštih akata Pošte kojim je uređena tehnologija poštanskog saobraćaja, Pošta može primiti pošiljke i za tu predaju naplatiti punu cijenu usluge kao i svim drugim korisnicima ili vratiti pošiljke na novu pripremu.

Korisnik pristupa ne može ostvariti popust po osnovu količine predatih pošiljki.

Ostale cijene

Član 42

Usluga preusmjeravanja pošiljke na novu adresu obračunava se dodatno u visini cijene Pošte za ovu vrstu posebnih usluga, kao i svim drugim korisnicima.

Ako je ugovorom dogovoreno preuzimanje pošiljaka u prostorijama operatora odnosno na drugoj lokaciji, cijena po tom osnovu utvrđuje se i obračunava prema zaključenom ugovoru.

Izvršenu kontrolu pravilnosti pripreme, opremanja i sortiranja pošiljaka sa kojima operator pristupa mreži, Pošta neće posebno obračunavati i fakturisati.

Usluge vraćanja pošiljaka operatoru koji je predao pošiljke neće se posebno fakturisati.

U slučaju vraćanja pošiljki, Pošta ima pravo na naplatu ležarine u skladu sa propisima.

Račun

Član 43

Pošta će voditi dnevni pregled broja i vrste predatih pošiljki sa dnevno obračunatom poštarinom, a primjerak obračuna se dostavlja korisniku pristupa kao potvrda o predaji pošiljaka.

Pošta će najkasnije do desetog u mjesecu za prethodni mjesec, obračunavati poštanskom operatoru troškove pristupa i mjesečno ispostavljati račun.

Cijena za ostale slučajeve pristupa

Član 44

Za dostavljanje zbirke podataka s adresama i drugih podataka sa kojima Pošta raspolaže, obračunava se cijena za svaku dostavu podataka prema cjenovniku.

VII REKLAMACIJE I NAKNADA ŠTETE

Reklamacije

Član 45

Reklamacije na rad Pošte u vezi pristupa poštanskoj mreži može podnositi samo korisnik pristupa.

Reklamacije koje se odnose na distribuciju svih pošiljaka ili dijela pošiljaka određenog dana operator podnosi usmeno telefonom ili elektronskom poštom nadležnom administratoru ugovora koga odredi Pošta ili pošti prijema.

Reklamacije u vezi sa pojedinom pošiljkom može podnijeti samo operator usmeno telefonom ili elektronskom poštom, a na zahtjev Pošte dužan je pokrenuti potražni postupak i pisanim putem na odgovarajućem obrascu Pošte.

U slučaju da pošiljalac ili primalac pošiljke podnesu reklamaciju neposredno Pošti, ista će ga uputiti da se za reklamaciju obrati korisniku pristupa kome je predata pošiljka.

Rješavanje reklamacija

Član 46

Pri rješavanju reklamacija Pošta shodno primenjuju odredbe Zakona, podzakonskih akata i opštih akata Pošte.

U postupku reklamacija operator ima status korisnika usluge.

Na svaku pismenu reklamaciju Pošta je dužna da odgovori pisanim putem.

Prilikom pokretanja potražnog postupka korisnik pristupa nije dužan da plati poštarinu.

Ako je reklamacija neosnovana, Pošta može obračunati troškove potražnog postupka prema cjenovniku Pošte.

Odgovornost pošte

Član 47

Pošta odgovara za štetu koju je pretrpio korisnik pristupa na način i u visini koja je predviđena Zakonom o poštanskim uslugama.

Pošta odgovara korisniku pristupa za štetu koju je pretrpio zbog neobezbjedivanja ili ograničavanja pristupa poštanskoj mreži ako je do nemogućnosti pristupa došlo isključivo krivicom Pošte.

Smatra se da operator koji pristupa poštanskoj mreži ima status korisnika poštanskih usluga, u smislu Zakona o poštanskim uslugama, kada se radi o odgovornosti Pošte.

Pošta ne odgovara korisniku pristupa za posrednu štetu i izgubljenu dobit.

Odgovornost korisnika pristupa

Član 48

Korisnik pristupa odgovara Pošti za štetu koju je pošiljka operatora zbog neadekvatnog sadržaja ili pakovanja nanijela drugim pošiljkama ili sredstvima Pošte.

Korisnik pristupa odgovara Pošti i u slučaju neadekvatnog korišćenja preuzete baze podataka Pošte, ustupanja baze trećim licima, odavanja poslovne tajne ili postupanja suprotno propisima o zaštiti podataka o ličnosti i odredbama ovog Pravilnika, odnosno zaključenog ugovora.

Visina štete za neadekvatno postupanje operatora u slučajevima iz stava 2 ovog člana utvrdit će se ugovorom.

Oslobadjanje od odgovornosti

Član 49

Pošta ne odgovara korisniku pristupa za štetu koju je isti pretrpio ako je šteta nastala:

- u postupku izvršavanja akata i radnji nadležnih državnih organa,
- zbog neodgovarajućeg izbora poštanske usluge ili neadekvatnog pakovanja sadržine pošiljke,
- zbog nepoštovanja opštih akata Pošte koja se odnose na tehnologiju obavljanja poštanskih usluga,
- zbog nepostupanja korisnika pristupa po upozorenjima i sugestijama Pošte,

- kao posledica više sile,
- u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Postupak ostvarivanja štete

Član 50

Naknada štete koju je Pošta zbog povrede ugovora o pristupu poštanskoj mreži dužna da isplati korisniku pristupa ostvaruje se na način i po proceduri koja je predviđena Zakonom, podzakonskim aktima, opštim aktima Pošte i ugovorom.

VIII PRODUŽENJE I PRESTANAK UGOVORA

Prestanak ugovora o pristupu mreži

Član 51

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži prestaje:

- istekom roka na koji je zaključen, a nije postignuta saglasnost o njegovom produženju,
- sporazumom ugovornih strana,
- otkazom jedne ili druge ugovorne strane.

Ugovor iz stava 1 ovog člana prestaje i ako bilo koja od ugovornih strana prestane da bude ovlašćena za obavljanje univerzalne poštanske usluge, gubitkom licence, kao i ako se protiv Pošte ili korisnika pristupa donese odluka o stečaju ili likvidaciji.

Produženje ugovora

Član 52

Postupak produženja ugovora isti je kao i postupak zaključenja, s tim što se zahtjev za produženje sa potrebnom dokumentacijom mora podnijeti najmanje 30 dana prije isteka ugovora.

Ugovor o pristupu poštanskoj mreži produžava se anexom ugovora.

Raskid ugovora

Član 53

Korisnik pristupa može da raskine ugovor na osnovu pismenog obavještenja o raskidu koji se dostavlja Pošti najmanje 30 dana prije označenog roka za raskid ugovora.

Ugovor je raskinut po sili zakona ako bilo koja od strana po zakonu prestane da bude ovlašćena za obavljanje usluga od bitnog značaja za sprovođenje ugovora kao i ako se protiv Pošte ili korisnika pristupa otvori stečajni ili likvidacioni postupak.

Pošta može da raskine ugovor ili korisniku pristupa ograniči, odnosno onemogući pristup poštanskoj mreži samo u slučaju težih povreda ugovornih obaveza ili učestalog nepostupanja po primjedbama od strane korisnika pristupa.

Pošta odnosno korisnik pristupa imaju pravo da raskinu ugovor i bez otkaznog roka ako se o tome pismeno sporazumiju.

Povrede ugovorenih obaveza

Član 54

Smatra se da postoje teže povrede ugovornih obaveza od strane korisnika pristupa u slučaju:

- zakašnjenja u plaćanju dva uzastopna mjesečna računa;
- neplaćanja mjesečnog računa u roku od 8 dana od prijema pismene opomene
- povrede bilo koje obaveze u vezi sa podnošenjem dokaza o obezbjeđenju potraživanja,
- propuštanje obaveze operatora da Poštu obavijesti o predaji pošiljaka jedan dan prije predaje;
- nepostupanja po tehnološkim pravilima Pošte;
- neadekvatnog korišćenja ustupljene baze podataka;
- nečuvanja poslovne tajne ili povjerljivih podataka;

- nepoštovanja pismenih upozorenja Pošte u vezi sa neodgovarajućim sortiranjem i pripremom pošiljaka, i to posle prijema treće pismene opomene u pojedinoj godini trajanja ugovora.

Nepoštovanje ugovora od strane korisnika pristupa

Član 55

U slučaju nepoštovanja Pravilnika ili povrede ugovornih obaveza od strane korisnika pristupa, Pošta može:

- da traži hitno otklanjanje povreda Pravilnika ili povrede ugovornih obaveza;
- da ostvaruje naknadu štete;
- da raskine ugovor.

U slučaju da Pošta odluči da korisniku pristupa u cjelini ili djelimično privremeno ograniči, odnosno onemogući pristup poštanskoj mreži, dužna je o tome obavijestiti Agenciju najkasnije 8 dana prije dana određenog za onemogućavanje pristupa.

Ukoliko licenca koju je Agencija izdala korisniku pristupa prestane da važi iz bilo kojeg razloga propisanog Zakonom, Agencija će o tome obavijestiti Poštu.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Preispitivanje ugovora

Član 56

Potpisani Ugovori o pristupu mreži u skladu sa Pravilnikom o uslovima i cijeni pristupa poštanskoj mreži Pošte Crne Gore ("Sl. list RCG" br. 05/07) biće uskladjeni sa ovim Pravilnikom u roku od tri mjeseca.

Ugovori sa korisnicima pristupa koji ispunjavaju uslove predviđene ovim Pravilnikom produžiće se Anexom ugovora.

Ugovori sa korisnicima pristupa koji ne ispunjavaju uslove predviđene ovim Pravilnikom, a razlozi neispunjenja se ne mogu otkloniti u roku od 3 mjeseca, raskinuće se.

Sastavni djelovi Pravilnika

Član 57

Sastavni djelovi Pravilnika su:

- spisak pristupnih tačaka Pošte Crne Gore po opštinama,
- načelni (tipski) ugovor za pristup poštanskoj mreži,
- Cjenovnik pristupa poštanskoj mreži.

Saglasnost Agencije

Član 58

Saglasnost na ovaj Pravilnik daje Agencija.

Objavljivanje Pravilnika i stupanje na snagu

Član 59

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima i cijeni pristupa poštanskoj mreži Pošte Crne Gore, koji je objavljen u "Službenom listu RCG" br. 5/07 od 29.01.2007. godine.

Ovaj Pravilnik se objavljuje u Službenom listu Crne Gore, Službenom glasniku Pošte i na veb strani Pošte po dobijanju saglasnosti Agencije.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 00010-7322/2-2

Podgorica, 08.06.2018. godine

Pošta Crne Gore AD Podgorica

Odbor direktora

Predsjednik,

Milan Martinović, dipl.ing.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.